

Aşağıdaki sorularımın *Gençlik ve Spor Bakanı Osman Aşkın Bak* tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 19/08/2025

Öznur BARTİN
Halkarî Milletvekili

Türkiye'de 3 milyon 536 bin 439 bin lisans öğrencisi bulunmaktadır. Yaklaşık 1,5 milyona yakın öğrenci ise tercih sürecinin ardından herhangi bir yükseköğretim kurumuna yerleşmeyi beklemektedir. Her yıl yükseköğretim kurumlarına yerleşen milyonlarca üniversite öğrencisi devlete ait yurtların azlığı nedeniyle barınma krizi yaşamaktadır. Herhangi bir devlet yurduna yerleşemeyen öğrenciler ya özel yurtlarda barınmak ya da ev tutmak zorunda bırakılmaktadır. Özel yurt ücretlerinin ve ev kiralalarının yüksek olması hem öğrenci hem de aileleri üzerinde ağır bir yük bırakan bu durum karşısında devlet tarafından ödenen burslar ise bu meblağı karşılamakta yetersiz kalmaktadır. Özellikle İstanbul, Ankara, İzmir gibi büyükşehirlerde özel yurt ve ev kiralalarının yüksek olması eğitim gören üniversite öğrencilerinin barınma sorununu daha büyük bir kriz haline getirmektedir. Yurt ücretlerini veya ev kiralalarını karşılamakta sorun yaşayan üniversite öğrencileri çözümü günü birlik işlerde çalışarak karşılamaya çalışsa da bu durum öğrencileri sağlıklı ve verimli bir eğitim hayatından uzaklaştırmakta ve barınma sorununa çözüm olamamaktadır. Yaşanan ekonomik kriz ve artan yaşam maliyetleri nedeniyle birçok üniversite öğrencisi ya bulunduğu ilin üniversitesini tercih etmekte ya da yerleşse bile bulunduğu il dışında bir yükseköğretim kurumunda eğitim görmekten vazgeçmek zorunda kalmaktadır.

2024 yılında KYK yurtlarının kapasitesi yalnızca yüzde 0,2 oranında artırılmış kapasite son bir yılda sadece 2 bin artarak 996 bin 306'ya çıkarılabilmektedir. Yükseköğretimdeki barınma krizine rağmen Yurtların kapasitesi 1 yılda 2 bin 169 artırılırken 2024 yılı itibarıyla Türkiye'deki 862 yükseköğretim Kredi ve Yurtlar Kurumu (KYK) yurdunun toplam kapasitesinin 994 bin 137 olduğu belirtilmektedir. İPA'nın Kasım 2024'de yayımladığı rapora göre devletin toplam harcamaları içindeki burs ve kredi oranları azalarak 2021 yılında yüzde 0,35 olan bütçe içindeki burs oranı 2023 yılında yüzde 0,23'e düşmüştür. Rapor öğrenci burslarının enflasyon altında yaşadığı ezilmeyi, bu ezilmenin yaşam ve sosyal ihtiyaçlarını nasıl etkilediğini göstermektedir. İstanbul Planlama Ajansı'nın (İPA) yayımladığı son verilere göre, İstanbul'da yaşam maliyetinin arttığı, Temmuz ayında İstanbul genelinde kiralık konut fiyatları geçen yılın aynı dönemine göre ortalama yüzde 82 oranında artış göstermiştir. 2+1 büyüklüğünde ortalama bir dairenin kirası şehir merkezine yakın ilçelerde 30.000 TL'ye kadar çıkarken, uzak bölgelerde bile 15.000 TL'nin üstündedir. Kiralardaki bu artış, 60'tan fazla

üniversitenin bulunduğu İstanbul'da 800 bin üniversite öğrencisinin barınma ihtiyacı, KYK yurtlarındaki 58 bin kişilik kapasite kent dışından gelen öğrencilerin yaklaşık %30'unun barınma talebini karşılayabilmektedir. KYK'da kalamayan öğrenciler ise özel yurtlara yönelmekte ancak İstanbul'da özel yurtlarda tek kişilik bir odanın fiyatı ortalama 31 bin liradan başlarken iki ve daha fazla kapasiteli odaların fiyatı ise 24 bin lira gibi rakamlara ulaşması, yükselen ev kiralari da öğrencilere bir alternatif olmaktan çok özellikle asgari ücretli ailelerin çocuklarının eğitim giderlerini karşılayamaz hale getirmiştir. İPA'nın 2024 Haziran ayında yayımladığı rapora göre 2024- 2025 yılında özel yurttaki öğrencinin yaşam maliyeti aylık 22 bin 920 TL olarak hesaplanırken öğrenci evindeki ortalama yaşam maliyetinin 18 bin 750 olduğu tespit edilmiştir. İzmir'de toplam 26 KYK yurdu ve 36 bin 187 kişilik yatak kapasitesi bulunurken öğrenci sayısı ise 173 bin 920. Özel yurtlarda ise tek kişilik odalar ortalama 20 bin liradan, 2 kişilik odalarda fiyat 15 bin TL'den başlamaktadır. İzmir'de öğrencilerin yoğun olarak ikamet ettiği semtlerden Bornova'da kiralar geçen seneye göre yüzde 25 zamlanarak 30 bini bulmuştur. Ankara'da ise 315 bin 434 öğrenciye karşın toplam 40 KYK yurdunda 45 bin 318 kişi barınma imkanı bulabilmektedir. Özel yurtlarda da tek kişilik odaların fiyatları 26 bin 500, 2 kişilik odalar ise 16 bin 500 liradan başlamakta Ankara'da öğrencilerin yöneldiği ilçelerde kira fiyatları 42 bin civarında seyretmektedir. Öğrenci yoğunluğunun en fazla olduğu Eskişehir'de 12 yurt bulunurken toplam kapasite ise sadece 16 bin 882'dir. En düşük özel yurt ücreti ise 9 binden başlayıp 25 bin liraya kadar çıktığı belirlenmiştir. Kiraların geçen yıla oranla yüzde 23 zamlanarak 16 bin lirayı bulduğu Eskişehir'de örgün öğretimde bulunan öğrenci sayısı ise 59 bin civarındadır.

KYK tarafından lisans öğrencileri için belirlenen aylık 3 bin lira burs ve kredi miktarı öğrencilerin yalnızca yol veya yemeğini karşılamaya dahi yetmemektedir. Tüm bunlar göz önüne alındığında; bir üniversite öğrencisinin giyim, kitap, sosyalleşme masraflarından feragat etmek zorunda kaldığı bu zor koşullarda üniversite öğrencilerinin eğitim hayatına sağlıklı ve verimli bir şekilde devam edebilmesi için devlet tarafından verilen bursların öğrencilerin yaşam kalitesini arttıracak şekilde yükseltilmesi ve KYK yurtlarının artırılması elzemdir.

Bu bağlamda;

1. Bakanlığınızın kayıtlarına göre Türkiye'de eğitim gören üniversite öğrencisi sayısı kaçtır?
2. Türkiye genelinde Bakanlığınıza bağlı yurt sayısı kaçtır, bu yurtların kapasite sayısı nedir, bunlardan kaç erkek, kaç kız yurdu vardır?
3. Bakanlığınıza bağlı KYK yurtlarında kişi başına düşen yaşam alanı, oda kapasitesi, yemek hizmetleri ve internet gibi temel ihtiyaçların standartları ne durumdadır? Bu standartların iyileştirilmesine yönelik bir planlama yapılmakta mıdır?
4. KYK yurt ücretlerinin belirlenmesinde hangi kriterler esas alınmaktadır? Artan enflasyon karşısında KYK yurtlarının ve ücretlerinin öğrenciler açısından erişilebilir olması için hangi önlemler alınmaktadır?
5. 2025-2026 eğitim-öğretim yılı için Bakanlığınızca faaliyete geçirilen ya da geçirilecek yurt sayısı kaçtır ve dağılımı nedir?

6. Özel yurtların fiyat politikaları ve barınma koşulları Bakanlığınızca hangi sıklıkla denetlenmektedir? Bu denetimler sonucunda kapatılan veya cezalandırılan özel yurt sayısı kaçtır?
7. 2025-2026 eğitim-öğretim yılı için yaşanacak barınma krizine ilişkin Bakanlığınızca alınan önlemler nelerdir?
8. Önümüzdeki yıllar içerisinde barınma krizi konusunda yaşanacak sorunların çözümüne ilişkin Bakanlığınız uzun vadeli nasıl bir planlama yapmaktadır?
9. Bakanlığınızca yurt sayısının arttırılması ve burs miktarının yükseltmesine ilişkin Bakanlık harcamaları içerisinde ayrılan bütçe oranı yüzde kaçtır?
10. Bakanlığınızca, OECD ülkelerindeki öğrenci bursları ve barınma imkanları dikkate alınarak Türkiye'deki uygulamalarla karşılaştırmalı bir çalışma yapılmakta mıdır?
11. Bakanlığınız kayıtlarında karşılıksız ve geri ödemeli şeklinde burs sağlanan öğrenci sayısı kaçtır, bunların cinsiyet dağılımı nedir?
12. Yaşanan ekonomik kriz, artan yaşam maliyetleri, alım gücünün düştüğü de göz önünde bulundurularak üniversite öğrencilerinin yaşam maliyetlerini karşılayabilecek şekilde bursların arttırılmasına ilişkin Bakanlığınızca yürütülen bir çalışma bulunmakta mıdır?
13. Devlet tarafından sağlanan burs miktarının belirlenmesinde hangi kriterler göz önünde bulundurulmaktadır?
14. Geri ödemeli KYK kredisi alıp mezun olduktan sonra işsizlik veya ekonomik zorluk nedeniyle ödemelerini aksatan öğrenci sayısı nedir? Bu öğrenciler için borç yapılandırmasına veya silinmesine yönelik bir çalışma yapılmakta mıdır?
15. Üniversite öğrencilerinin barınma sorununun çözümü için kamu-özel iş birliği, belediyeler veya üniversiteler aracılığıyla alternatif barınma modelleri geliştirmeye yönelik bir planınız bulunmakta mıdır?